

- Voorzitter : J. Oonk, Margrietlaan 28, 7261 CD Ruurlo.
Telefoon 05735 - 2861.
- Secretaresse : Mevr. S. Klein Bluemink, Postbus 61, 7261 KL Ruurlo.
Telefoon 05735 - 1685.
- Penningmeester : A.J. van Bremen, het Hoge 54, 7251 XZ Vorden.
Telefoon 05752 - 2736.
Bankrekening: RABO-bank Ruurlo, rekeningnummer 3567.22.996
t.n.v. Old Reurle.
- Archief : F. Toevank, G.Sprokkereefstraat 2, 7261 GM Ruurlo.
Telefoon 05735 - 1390.
- Redactieadres : J.H. Tornij, 't Gotink 43, 7261 VE Ruurlo.
Telefoon 05735 - 2997.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Zutphen,
onder nummer V 103401.

-o-

VAN HET BESTUUR.

Om maar met het belangrijkste nieuws te beginnen: De vereniging Old Reurle onniseert dit jaar toch weer een tentoonstelling. Er is over gediscussieerd om eens een jaar over te slaan, of om eens een ander soort activiteit te ontplooiën. Maar er lag nog steeds een bijna voltooid veldnamen-onderzoek en nu de ruilverkaveling Ruurlo/Zwiep op zijn eind gaat lopen is dat een heel actueel onderwerp geworden. Een expositie rond het veldnamen-onderzoek dus. Frits Toevank heeft inmiddels alle namen op kaart ingevuld. Samen met wat aanvullend materiaal levert dat al een schat van zo'n 30 fraaie kaarten op. Wat de achtergrond-informatie betreft, daar staat ook al veel op papier. Zo hier en daar moeten nog wat puntjes op de "i" worden gezet, maar ook wat dit betreft is de tentoonstelling een goede stimulans. Er is dus al veel gedaan. De basis ligt er in feite al. Dat wil niet zeggen, dat we verder zonder de hulp kunnen van al die gewaardeerde medewerkers van de voorgaande jaren. We moeten met de werkgroep nog eens overleggen hoe we de details verder invullen, en in ieder geval is er op het moment van de tentoonstelling zelf natuurlijk nog veel te doen. We hopen dat we ook dit jaar weer een beroep kunnen doen op vele bereidwillige handen, want daar kunnen we toch niet zonder. (De tentoonstelling is inmiddels vastgelegd op het weekeinde van 26 t/m 28 april, bij zaal de Luifel).

Een wat pijnlijk bericht heeft de groep van enthousiaste archief-onderzoekers getroffen, die elke woensdag in de weer zijn op Huize Ruurlo. Zonder enig overleg (ook niet met archivaris Molenaar) heeft de gemeente alle boeken van de burgerlijke stand voor restauratie opgestuurd. Daarmee is menig speurder behoorlijk onthand voor de komende 6 maanden. Het is spijtig dat over dit soort dingen niet even wordt overlegd. Het was ongetwijfeld ook mogelijk geweest om deze boeken in gedeelten op te sturen. Ook een restaurateur heeft toch maat twee handen. Nu wordt deze misslag wel weer gecompenseerd door de redding van Avenarius door de gemeente. Wij vinden dat het gemeentebestuur toch wel een pluimpje verdient voor de creatieve wijze waarop men deze zaak heeft opgelost. Het lijkt er nu op dat dit beeldbepalende deel van Ruurlo toch nog van de ondergang kan worden gered. Dat is een positieve ontwikkeling die de meesten van ons niet meer voor mogelijk hadden gehouden.

Tot slot nog even iets over de jaarvergadering van Old Reurle op 13 maart a.s. De agenda daarvoor en het financiële overzicht vindt U elders in deze Kroezeboom. Mevr. H. Wolsink en de hr. F. Toevank zijn beide aftredend, maar hebben zich beide weer beschikbaar gesteld voor een volgende termijn. Wat de financiën betreft valt op dat we ook in 190 weer uitstekend hebben geboerd. Dat komt omdat we zuinig leven, maar we hebben ook wat meevallers gehad. Het copieerapparaat is zonder grote haperingen blijven functioneren; we hebben nog weer wat boeken verkocht;

de fuchsiantoonstelling is door de gemeente extra beloond en er zijn wat meer leden geweest dan begroot. Dat scheelt allemaal. We hopen dat we iedereen op de jaarvergadering mogen begroeten, dan kunnen we nog wat verder ingaan op de gang van zaken. En dan kunnen we het ook hebben over verdere activiteiten en plannen die Old Reurle aan zou kunnen pakken. Want met elkaar kunnen we een hoop werk verzetten.

ALGEMENE LEDENVERGADERING.

Op woensdag 13 maart 1991 vindt weer de algemene ledenvergadering van de historische vereniging Old Reurle plaats, in zaal de Luifel te Ruurlo. De aanvang is 20.00 uur.

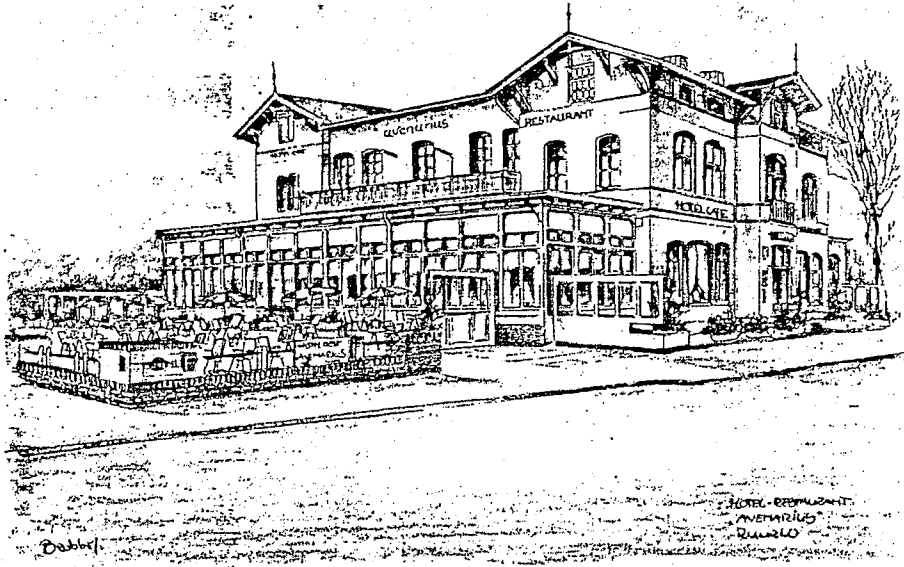
De agenda ziet er als volgt uit:

01. Opening.
02. Mededelingen en ingekome stukken.
03. Jaarverslag van de secretaris.
04. Verslag van de kascommissie (de heren Kreeftenberg en Lubberding).
Daar de heer Kreeftenberg dit jaar aftredend is, zal in zijn plaats een nieuw lid benoemd moeten worden.
05. Financieel verslag 1990 en begroting 1991.
06. Bestuursverkiezing.
Aftredend zijn mevr. H. Wolsink en de hr. F. Toevank. Beiden hebben zich weer herkiesbaar gesteld.
Eventuele tegenkandidaten dienen uiterlijk 10 dagen voor de vergadering bij het bestuur bekend te zijn, met inbegrip van een bereidverklaring van de kandidaat. De kandidaatstelling moet ondertekend zijn door minimaal 5 leden.
07. Verslag van de lopende activiteiten en de plannen voor de toekomst.
08. Rondvraag.

PAUZE.

Na de pauze wordt het programma voortgezet met een lezing van mevr. ten Cate - Peperkamp over het onderwerp "Naoberplicht".

We nodigen hierbij alle leden uit om bij deze jaarvergadering en de aansluitende lezing aanwezig te zijn.
U bent van harte welkom.

GERED!

91.03 (03)

FINANCIEEL VERSLAG.

Rekening van lasten en baten over 1990.

<u>Lasten:</u>	<u>1990</u>	<u>1989</u>	<u>Baten:</u>	<u>1990</u>	<u>1989</u>
Kosten bijeenkomsten	f 249,15	f 479,40	Contributies	f 3337,50	f 3050,-
Sprekers	- 229,-	- 362,50	Subsidie gemeente	- 833,71	- 677,33
Kamer van Koophandel	- 61,-	- 61,-	Donatie	- 100,-	- 100,-
Kosten secr./penn.m	- 181,45	- 546,37	Giften	- 160,-	- 60,-
Copieerapparaat	- 200,-	- - -	Rente	- 188,82	- 152,70
Cadeaubonnen	- 253,50	- 110,-	Advertenties Kroezeboom	- 300,-	- - -
Advertenties Contact	- 215,72	- 198,33	Boeken	- 242,50	- 289,50
W.A.-verzekering	- 135,19	- 97,74	Entreegelden	- 80,-	- 42,50
Kosten Kroezeboom	- 1357,65	- 588,95	Bibliotheek Arnhem	- 15,-	- 70,-
Abonnementen	- 75,-	- 85,-	Copieën	- - -	- 35,-
Kosten tentoonstelling	- 2357,83	- 1759,28	Ontvangsten tentoonst.	- 2481,-	- 2494,-
			Fuchsiatentoonstelling	- 300,-	- - -
Voordelig saldo	- 2723,04	- 2682,46			
	-----	-----		-----	-----
	f 8038,53	f 6971,03		f 8038,53	f 6971,03

Balans per 31 december 1990.

	<u>1990</u>	<u>1989</u>		<u>1990</u>	<u>1989</u>
Kas	f 1493,45	f 173,60	Reeds betaald:		
Rabo-bank	- 1235,08	- 875,25	contributies	- - -	f 50,-
Bondsspaarbank	- 3306,47	- 3265,20	advertenties Kroezeboom	- 300,-	- - -
Reserve	- 2500,-	- 2000,-	Nog te betalen:		
Nog te ontvangen:			onkosten	- 19,61	- 86,28
rente	- 179,38	- 144,20			
contributies	- 187,50	- 50,-	Kapitaal	- 9151,66	- 6428,62
Reeds betaalde kosten	- 569,39	- 56,65		-----	-----
	-----	-----		f 9471,27	f 6564,90
	f 9471,27	f 6564,90			

DE GESCHIEDENIS VAN DE RUURLOSE BRANDWEER (slot).

uitgezocht door F. Toevank.

Op de vergadering van 3 maart 1926 deelt de vz. mee dat de brandspuit inmiddels getest was en dat er geen reden tot klagen was. De slangen blijken zodanig mee te vallen, zodat kan worden volstaan met de aanschaf van "40 meter slang en eenige manchetjes". Ook wordt er voorgesteld om diegene die na het luiden van de klokken met zijn paard bij de brandspuit is een vergoeding te geven van f.5,-.

Vervolgens geeft de raad het college van B&W opdracht om in de bergplaats van de brandspuit "het aanwezige oude materiaal op orde te brengen, de kleine spuit te repareren, de slangen bij te plakken en de brandhaken -ook bij de wijkmeesters- te voorzien van nieuwe stokken. Na een aantal vragen over de brandweer besluit de raad tenslotte om 2 leden van de raad te benoemen, die samen met het college van B&W de inrichting van de brandweer te regelen.

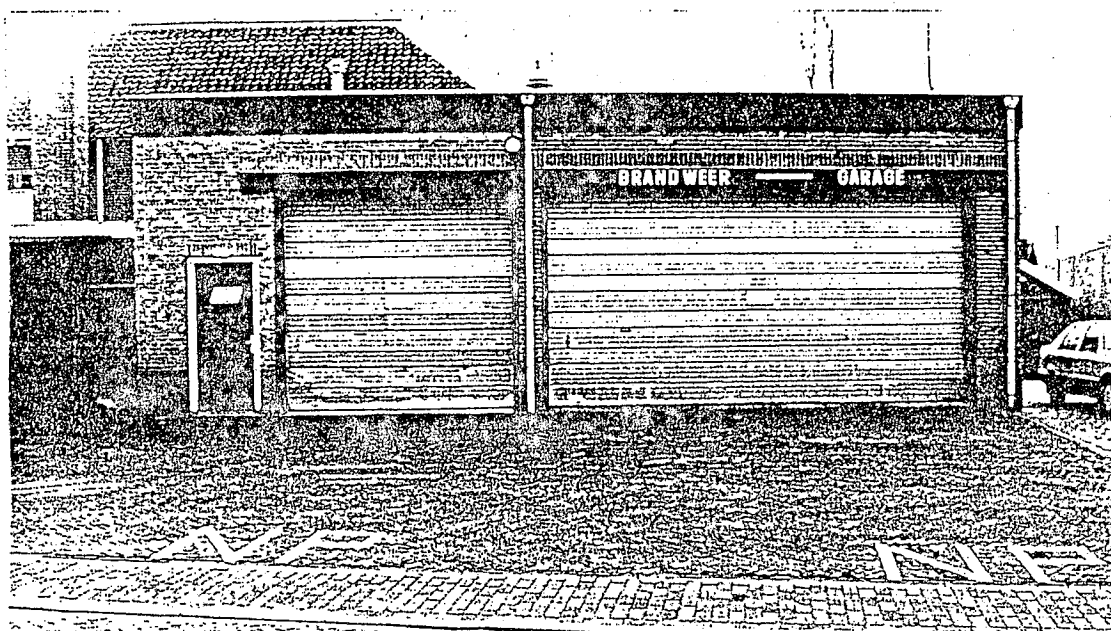
Op de vergadering van 5 augustus 1926 blijkt dat er een inventarisatie is gemaakt van het aantal aanwezige brandhaken. De raad beslist, om een paar brandhaken aan de spuit te bevestigen en in de scholen een brandblusapparaat te plaatsen.

In de raadsvergadering van 4 november 1930 komt het voorstel op tafel om een motorbrandspuit aan te schaffen (kosten f.5600,-) en brandputten te slaan (kosten f.1850,-). B&W hebben in Varsseveld geïnformeerd naar de aldaar in gebruik zijnde spuit. Men stelt voor om eenzelfde spuit te bestellen bij de firma Bikkers te Rotterdam. Na een demonstratie wordt er een Ford automobiel aangeschaft met spuitcapaciteit van 1000 - 1200 liter per minuut, compleet met opbouw voor totaal 10 personen, alsmede 2 x 5 meter zuigbuis en 10 x 25 meter hennepslang en een aansluiting voor 10 brandputten. Dit voertuig wordt op 30 december 1930 opgeleverd en geboekt in 1931. Verder kreeg de firma Besseling opdracht om nieuwe putten te slaan.

Op de vergadering van 16 maart 1931 besluit de raad om aan diegene die de automobiel-brandspuit bediend en onderhoudt een bedrag van f.75,- toe te kennen. B&W hebben daartoe aangewezen H.A. Huitink en H.M. Teger, die dit beurtelings doen en elkaars vervanger zijn. Voor 1931 was H.A. Huitink daarvoor aangewezen. Verder zijn de heren Hesselink en Kuipers aangewezen om als brandmeester te fungeren.

Tot zover de geschiedenis van de Ruurlose brandweer.

Hieronder ziet u nog een foto van de huidige brandweerkazerne (Wildenborchseweg).

Op de volgende bladzijden ziet U een lijst van de branden die er geweest zijn tussen 1808 en 1902, voorzover ze geregistreerd staan in het gemeentearchief.

1808: Het Groote Gotink of voorste Gotink (nu Letting), bewoner Tone Steelkamp.

1819: In de nacht van 08/09-06 brandde de boerenwoning de Berenpas (nu Berenpassteeg 5) smen met de schoppe af. De eigenaar was H. Visser, wijnkoopman uit Deventer, de bewoners de fam. Braakman. Huisraad en gereedschap gingen verloren; 2 paarden, melkkoeien en varkens kwamen om.

1826: Op 04-12 brandde de boerenhofstede Schutteboer in de Veldhoek (nu Zelheweg 9) af. De oorzaak was vermoedelijk brandstichting.

1827: Het Achterste Gotink (bij Letting, later Hukkert) dat werd bewoond door de fam. Rijkenburg brandde af. Ook de schuur van Groesstede in de Veldhoek (nu Zelheweg 3) brandde af. De oorzaak: brandstichting door de knecht van Lievestro.

1830: Het Lammershuis in de Garvelinkhoek, bewoner Jan Loman, slijter/winkelier werd door brand verwoest.

1833: op 01-10 brandde de woning het Oldenboom op de Haar (nu Haarweg 10) af. Alles ging verloren en bleek niet verzekerd.

1837: Op 27-09 brandde de boerenwoning van G.J. Oldenboom (nu Wiersseweg 45) af. De bewoners waren de fam.'s Oldenboom en Jan Berenpas. M.u.v. het vee ging alles verloren en was niet verzekerd.

1838: De boerenwoning het Klooster van A.J. Bemer op de Bruil (nu Batsdijk 4) brandde af. Er ging veel verloren en een paard moest worden afgemaakt. De oorzaak was de krankzinnige vrouw, die vuur in de hilde gooide. Men was niet verzekerd.

1848: Op 11-01 brandde Groot Landweer (nu Borculoseweg 47) af. 2 schapen en 1 varken kwamen om; de kledingkast werd gered. De oorzaak was een hete bedsteen.

1851: Op 28-02 brandde de woning het Hoogeweg (Rijkenburg 5) af. De oorzaak is onbekend. Later dat jaar brandde Bakhuis op de Strikker (nu Vorsterkampweg 5) af, die bewoond werd door de familie Berend Berenschot.

1853: Den Huttenhof (Wildenborchseweg) brandde af, die bewoond werd door de weduwes Dekkers en Rentsink. Door spoedige hulp van de spuit werd het vee en de inboedel gered. De oorzaak was onbekend. Door onweer brandde de Kleine Bemer (nu Bemersteeg 3) op 02-08 af. De bewoner was A. Arfman.

1856: Op 21-07 brandde de woning de Hekman (nu Brillensteeg 2) van G. Bemer af. Het vee werd gered, de inboedel ging verloren. De oorzaak was onbekend.

1861: Op 09-07 brandde het oude Meistershuus of Schepershuus (nu Waalderweg 50) van Hendrikus Vos af. Het was een woning van hout, leem en stro, zonder schoorsteen. Het brandde geheel af. Eén varken kwam om. Er werd bijna geen huisraad gered. Vos was verzekerd voor f.250,- bij de Onderlinge Zieuwent.

1867: De eigenaar van boerderij Hammelman Zieuwent (nu Oude Maat 14) meldde op 12-01 dat de boerderij was afgebrand op 09-01. Al het vee en een gedeelte van de inboedel werd gered. Men was goed verzekerd in Vorden.

1870: op 24-05 brandde de boerderij Holterboer (nu Barchemseweg 75) af.

1875: Op 04-04 brandde de woning de Hangemat aan de Tolhutterweg voorbij de Vellevoortsbrug af. Men was niet verzekerd en het huis werd niet herbouwd. Op 17-07 rond 21.30 uur brandde de woning de Veldhorst (nu Morsdijk 2) door onweer af. Het muurwerk, vee en de inboedel gedeetelijk werden gered. De eigenaar en bewoner waren niet verzekerd.

1876: op 12-03 rond 11.00 uur brandde het woonhuis van de Erven Sikkelder (nu

Zelhemseweg 11) af. Het vee en het bed werden gered. De oorzaak onbekend, de brand begon in het achterhuis. Men was verzekerd. Op 22-11 brandde de daghuurdersplaats Tankink in het Ruurlose Broek af. Deze woning stond tussen de Grevengracht en perceel Lage Scheiddijk 5. De inboedel en het vee werden gered. De brand begon voor op de deel boven de waskamer. De bewoner was Jan Tichelman.

1877: Door onbekende oorzaak brandde op 05-07 het huis Rondehook met schuur af, die heeft gestaan aan de Huijskesdijk voorbij nummer 2. Het huis werd niet herbouwd. De eigenaar was de Erven Antoon Storteler. De inboedel van bewoner J.H. Broshuis werd bijna volledig vernield. Broshuis liep zware brandwonden op.

1880: Met zwaar onweer brandde op 05-07 rond 17.00 uur de karremansplaats de Goudvink (nu Groenloseweg 43) af. Men was verzekerd.

1881: Op 22-06 brandde het Roonshuis (nu Beumersteeg 5) af. De oorzaak was onbekend. Men was verzekerd voor f. 100,- (het huis) en f.700,- (inboedel).

1885: De Haverkamp (nu Manpadweg 6) brandde op 24-11 af. 4 varkens en 3 kalveren kwamen om. Men was echter verzekerd. De brandweer gebruikte de grote spuit.

1886: op 30-10 brandde de boerenwining het Vree (nu Berenschotweg 5) af. De inboedel werd vrijwel vernield. paard en 2 varkens kwamen om. De oorzaak: onbekend.

1887: Op 23-04 rond 11.00 uur brandde het huis de Goede Hoop of Borkelhuis, bestaande uit 4 woningen van de N.H.-diakonie af. Het huis stond tussen de Kaaldijk en Strikkersteeg. Bij aankomst van de spuit was alles verbrand. Op 06-05 om 11.00 uur brandde door onbekende oorzaak de woning de Hekman (nu Brillensteeg 2) af.

1889: Door onweer brandde op 27-05 de woning de Drie Huizen (nu Wiersseweg 72), bewoond door B. Marsman af. Het vee kon worden gered, doch de inboedel ging verloren. Bij aankomst van de grote spuit was het huis al grotendeels afgebrand. Op 14-10 brandde de woning de Koopman, bewoond door de fam. Pardijs af. Alleen het beddegoed werd gered. De gebouwen en inboedel waren verzekerd.

1892: Het woon-/winkelhuis van I.ten Bosch, tapper/winkelier brandde op 10-06 af. Op 17-07 brandde 's morgens om 04.00 uur op de Bruil de Koppelman (nu Batsdijk 15), bewoond door E. Lusink af. M.u.v. het vee ging alles verloren.

1893: Op 20-09 brandde door het onweer de karremansplaats de Goudvink (nu Groenloseweg 43), bewoond door G.J. Marsman volledig af.

1896: De boederij Muldershuis (nu Huikert 3) brandde op 02-07 af. De oorzaak was de fornuispot. De inboedel en beddegoed konden worden gered.

1897: Op 25-06 rond 08.00 uur brandde de daghuurdersplaats, bewoond door wed. J. W. Schot-Kranenbarg (nu Borculoseweg 49) af. De vlammen kwamen het eerst door het dak. Veel inboedel werd gered. Een geit verbrandde. Op 28-09 om 20.00 uur brandde de woning van Jan Bokkers, M 38 (nu Heemselerweg 5) door onweer af. Het vee en een inboedelgedeelte werden gered. Ook de woning de Bilder-beek (nu Wiersseweg 10), bewoond door J.H.G. Teger brandde af. De brand werd ontdekt in het achterhuis. De inboedel ging nagenoeg verloren.

1899: Door onweer brandde op 09-07 rond 14.00 uur de plaats de Grinte (nu Foekendijk 1), bewoond door G.J. Wolterinck af. Het vee en de inboedel werden gered.

1902: Op 10-06 rond 16.30 uur brandde op de Bruil de dubbele woning het Klooster (nu Batsdijk 4) af. De bewoners waren de fam. W. Ribbers en H. Nijenhuis. Het vee werd en en gedeelte van de inboedel werden gered.

DE VEENGOOT.

naverteld door G. Kreeftenberg.
Ruurlo, juni 1990.

Dat de waterafvoer van de laag gelegen gronden in de gemeente Ruurlo lange tijd een probleem is geweest weet U uit het verslag over het ontstaan van de Slinge of Grevengracht.

Een andere moeilijkheid in deze afwatering was de juiste plaats van de Veengoot. Voordat deze op de huidige plaats lag, is er heel wat afgeschreven. H. Hietbrink zocht in het gemeentearchief alle hiermee verband houdende correspondentie op, waarna ze werd gesorteerd en naverteld door de "schrijver dezes".

Zoals uit archiefstukken blijkt hebben de bewoners van de lager gelegen gronden in de gemeente Ruurlo bijna ieder jaar last van water dat niet goed wordt afgevoerd. "Het Vlakke" loopt bijna elke winter onder, doordat het water van Lichtenvoorde - Zieuwent en Halle via oude watergangen naar dit laag gelegen gebied stroomt. Omdat de waterafvoer via de Ruurlose beek veel te gering is lopen landbouw en weidegronden in de Heurne vaak onder. Gebeurt dit in de wintermaanden dan is de schade minder groot, maar in de zomer kan op deze wijze een gehele oogst verloren gaan. Om in zo'n geval het water vlugger af te voeren, gaan de boeren de wegen doorsteken. Dit waren vooral de tegenwoordige Tolhutterweg, de Haarweg en Heisterboomsdijk. De veengoot lag hier toen nog niet.

Zoals uit een omschrijving van de watergangen uit 1842 blijkt komt de Veengoot of Rietberger even beneden de Wopereis, bij de Reuker in de gemeente Ruurlo en stroomt langs de Reuker, door het Ruurlose Broek, naar de Ruurlose beek.

In de zomer van 1861 dreigen, na langdurige regenval, de landbouwgronden weer eens onder te lopen. De bedreigde boeren die het eindeloos gepraat over de vraag waar de afvoerleiding moet komen en wie dit moet betalen reeds lang de keel uithangt, maken afspraken om elkaar te helpen en daardoor de schade zo gering mogelijk te houden. Door de doorgravingen door de wegen te bewaken en daarmee te verhinderen dat de openingen weer dichtgemaakt worden, loopt het water in enkele dagen weg.

Hierdoor is echter, via deze wegen, geen verkeer mogelijk en dat is iets dat de burgemeester niet kan tolereren. Om mogelijke moeilijkheden te voorkomen, vraagt burgemeester Kerkhoven van Ruurlo op 19 augustus 1861 om extra politiehulp (rijksveldwachters) om de wegen te bewaken en daardoor te voorkomen dat de boeren de wegen weer gingen doorsteken. Ook schrijft de burgemeester van Ruurlo een brief aan zijn collega van Hengelo waarin hij hem meedeelt dat de waterleiding vanaf de Tolhut, onder Hengelo liggende en uitlopende in de Hissinkbeek, niet geruimd is.

Om aan deze ieder jaar terugkerende wateroverlast een einde te maken, schrijven Burgemeester & Wethouders van Ruurlo op 21 februari 1862 een brief aan de betrokken gemeentebesturen, te weten die van Lichtenvoorde, Zelhem en Hengelo met het verzoek om in de nabijheid van de Tolhut met 2 afgevaardigden van elke gemeente bijeen te komen om te overleggen de Veengoot te verbreden tot 4 ellen (= 4 meter) en op enkele plaatsen te richten. Dit voorstel wordt in 1863 goedgekeurd maar is, voorzover bekend, nooit uitgevoerd.

In april 1867 is er bij de Tolhut weer een bespreking met afgevaardigden van de gemeenten Zelhem en Lichtenvoorde. Ruurlo wilde de Veengoot op de plaats zoals die nu ligt, maar Zelhem wilde het water van Halle voor de Tolhut langs naar het Ruurlose Broek laten afvloeien, waarbij Ruurlo opmerkte dat het dit water niet kan gebruiken. Men wordt het dus weer niet eens.

Op 27 april 1870 schrijven G.S. aan Ruurlo dat er een deskundige aangesteld moet worden om de juiste loop te bepalen van het water uit Lichtenvoorde dat door Ruurlo en Zelhem moet worden bevorderd (= afgevoerd via deze gemeenten).

Op 13 september 1870 zo blijkt uit een schrijven van G.S. is het plan om de Veengoot te verleggen en te verbeteren gereed. Er kan spoedig begonnen worden.

Maar ook toen maalden ambtelijke molens langzaam.

Eindelijk op 20 juli 1872 wordt het werk aanbesteed. Het moet voor de winter klaar zijn. Maar daarmee is de zaak niet rond. De laatste loodjes wegen ook hier het zwaarst.

Op 22 mei 1873 schrijft de Gecommitteerde uit het College van G.S. een brief naar B&W van Ruurlo, waarin hij hun verzoekt om op maandag 26 mei a.s. om 1.00 uur des namiddags in het wapen van Ruurlo (=hotel Avenarius) te komen. Samen met de B&W's van Lichtenvoorde en Zelhem zal dan geprobeerd worden een minnelijke schikking te treffen over meer kosten die de aanleg van de Veengoot heeft gekost.

Tengevolge van het op 26 mei besprokene en naar aanleiding van een schrijven van G.S. de dato 29 juli 1873 heeft de gemeenteraad besloten alsnog de gemaakte meerkosten bij de verbetering van de Veengoot ad. f.215,97 te zullen voldoen en tevens een bedrag ad. f.108,- te zullen betalen voor duikers langs de Tolhutterweg. De burgemeester van Ruurlo vraagt aan de heer H.A. Warmelink, landmeter van het kadaster te Deventer hem een bedrag van f.95,55 te betalen, zijnde het nog aan de aannemer verschuldigde bedrag. Het totaalbedrag ad. f.419,50 kan dan met 1 kwitantie voldaan worden (besparing zegelgeld). De burgemeester merkt hierbij op, dat hij hierover steeds weer door de aannemer wordt aangesproken. Op 22 augustus 1873 stuurt burgemeester Kerkhoven een brief naar de heer Warmelink, waarin hij hem opnieuw vraagt om een kwitantie, op zegel, te sturen voor de aannemer der bruggen teneinde de aan dezen het door Ruurlo verschuldigde bedrag ad. f.323,97 te kunnen voldoen. Mocht intussen het door Zelhem verschuldigde bedrag ontvangen zijn, dan lijkt het hem wenselijk de man in één keer alles te betalen.

Op 31 augustus 1873 schrijft burgemeester Kerkhoven het niet eens te zijn met de wijze van werktoekenning, zoals die door de wethouders Buursink en Sterenburg van de andere gemeenten is verleend. Hij stelt dat de noodzakelijke werkzaamheden aanbesteed moeten worden. Aansluitend hierop stelt hij voor de aanbesteding op vrijdag te houden en daarvan op zondag per publikatie (= bij de kerk) in de drie gemeenten kennis te geven. Indien zou blijken dat de kosten te hoog zijn zou het werk alsnog, onder toezicht van een opzichter, in daghuur kunnen worden uitgevoerd.

Op 1 september 1873 schrijft de burgemeester van Ruurlo aan Gedeputeerde Staten dat de kosten van het ruimen en herstellen van de Veengoot ongeveer f.7,- à f. 8,- per 100 ellen (=km.) zal kosten en het gedeelte onder Ruurlo hoogstens f.10,-

Op 5 september 1873 schrijft de burgemeester van Ruurlo aan Burgemeester & Wethouders van Lichtenvoorde dat hij accoord kan gaan met de uitleg, dat de onderhoudswerken dit keer nog worden aangemerkt als behorende bij de voltooiing van de werkzaamheden. Dit onder voorwaarde evenwel dat de kosten worden gedragen zoals bij artikel 8 der acte van regeling is bepaald.

Verder belooft hij een paar man te zullen zenden zodra hem de tijd van begin wordt opgegeven.

Op 15 december 1873 schrijft burgemeester Kerkhoven aan B. & W. van Zelhem dat hij ingevolge de met de heer Warmelink overeengekomen schikking, aan de aannemer der bruggen het nog door Ruurlo te betalen bedrag heeft voldaan. Hij vraagt voorts aan het gemeentebestuur van Zelhem om in overweging te nemen het nog verschuldigde bedrag over te maken, zodat de landmeter de zaak kan afrekenen.

We veronderstellen dat de gedane voorstellen zijn opgevolgd want na dit schrijven verdwijnt de correspondentie over de Veengoot uit de archieven van de gemeente Ruurlo.

Zoals uit het voorgaande blijkt kostte het ook toen al veel tijd en overleg om de gezamenlijke belangen op het juiste spoor te krijgen. Toch blijkt uit het niet meer voorkomen van correspondentie ook, dat de nieuwe Veengoot de problemen van wateroverlast, althans in dit gedeelte van de gemeente, voor een belangrijk deel hadden opgelost. De Veengoot was gereed.

Dat de Veengoot later nog enkele keren werd verbreed en gericht komt door ontsluiting en in cultuur brengen van heidegronden onder Halle en Lichtenvoorde. Maar die werkzaamheden werden niet uitgevoerd door de gemeenten, maar door het inmiddels opgerichte Waterschap van de Baakse Beek.

MARIENVELDE.

In de Zieuwentse Koerier van 27 september 1982 vond de redactie het onderstaande stukje over Mariënvelde.

Voor 1800 woonde er vrijwel niemand. Het gebied was één grote watervlakte, dat in de winter helemaal blank stond. Enkele delen, zoals bijvoorbeeld de Helse Heide en een aantal hoger gelegen horsten staken dan nog boven het water uit en daar, op die eilandjes, bouwden de eerste bewoners hun huizen.

In grote lijnen gezien, zijn vermoedelijk door de grondverschuivingen in de Würm-ijstijd de stuwwallen Eibergen-Neede ontstaan en later door verstuiwingen de heuvelrug Aalten-Varsseveld-Zelhem. Doordat het smelt- en regenwater binnen die verhogingen niet vrij kon wegvloeien of in de bodem kon wegzakken, ontstond er een groot moerasgebied. Alleen bij erg hoge waterstand was er nog enig uitweg. Daardoor vond de Molenbeek er waarschijnlijk zijn oorsprong. Deze beek was echter zo kronkelig en smal, dat ze op de grote watermassa toch maar van weinig invloed was. Bovendien woonden aan de bovenloop van de beek de van Heeckerens en Hackforts, die als het nodig was, de Molenbeek afsloten. Zij hadden namelijk het zogenaamde "molenrecht". Zij konden na gebruik voor hun watermolens, eerst hun overtollige water laten weglopen; pas daarna kwam het andere aan de beurt.

Zelhem naar Zieuwent.

Dat er in dat moerasgebied niemand woonde en dat het er een grote wildernis was blijkt uit de geschiedenis van Zelhemse boeren. In de tijd van Napoleon kende men ook al, net als in de 2e wereldoorlog, paardenvordering. Om nu te voorkomen dat ze ze aan de Fransen kwijt raakten joegen de Zelhemse boeren hun paarden in het moeras, in " 't Sijwent". In een wat veiliger tijd kon men ze dan wel weer terug vangen. Op het moment dat uw schrijver dit verhaal uittikt, herinnert hij zich de mededeling van zijn grootmoeder (geboren in 1870) dat er in het Pikvenne, ten noorden van de huidige Zanddijk, ooit eens een soldaat verdronken zou zijn.

Terug naar Mariënvelde.

Voordat het dorp zijn huidige naam kreeg heette het Achter-Zieuwent en hoorde het bij de parochie Zieuwent. Op een kadasterkaart van 1825 zijn een aantal namen vermeld van boerderijen, die er nu nog staan. Ook bewoners van toen zijn nog bekend, zoals Gerrit Kranenborg op Plekkenpol, Jan Berent Strank, Jan Ollislager op de Pieper, Willem Tülner (Tulnersbrug?), Jan Hendrik Ballast, Derk Storkhorst op de Hulze en Tone Domhof op de Waltakker. Had men er tot dan een erg sober bestaan, vanaf 1836 toen de Veengoot gegraven werd, kwam er geleidelijk aan wat verbetering. Door de waterafvoer konden meer gronden in gebruik worden genomen en werden er meer en betere producten verbouwd. Een goede stimulans kwam er met de Landarbeiderswet van 1922, waarbij landarbeiders die boer wilden worden een behoorlijk crediet konden krijgen. Ook de werkverschaffing en de Heidemaatschappij zorgden er voor dat vele stukken grond ontgonnen werden. Enkele natuurgebiedjes zijn gelukkig nog gebleven, zoals de Riette en het Vildersveen. Beide staan onder toezicht van het Staatsbosbeheer.

Nog een verhaal....

uit de Mariënveldse "Herinneringen 1932-1982" willen we de lezer niet onthouden. De streek het Ruurlose Broek, noord-oostelijk van de Tolhut, was indertijd een soort niemandsland. De eerste boeren, voornamelijk Zieuwentse, gingen in de zomer met hun koeien naar het Broek om die daar te weiden. De koeien konden er vrij rondlopen. De Ruurlose boeren gingen ook met hun koeien naar het Broek om die daar te weiden. Daar het één en ander op den duur wat problemen gaf werd besloten om door het Broek een weg aan te leggen die als afscheiding zou dienen, de "Scheidijk". Zo gezegd zo gedaan; een rechte grenslijn werd getrokken en het werk begon. De Ruurlose boeren begonnen bij de Tolhut te graven en de Zieuwentse aan de andere kant van de aan te leggen weg. Na een zekere tijd gegraven te hebben, kwamen beide groep in het midden van de lange rechte weg bij elkaar uit.

En... ze hadden zich ook precies aan de vastgestelde grenslijn gehouden, alleen met dit verschil dat de Zieuwentse boeren aan de Ruurlose kant van de "scheiding" hadden gegraven en de Ruurlose boeren aan de Zieuwentse kant. Dit punt in de Scheiddijk, altijd nog duidelijk te zien, heet sindsdien de Knie of de Klinke.